Cum scriem

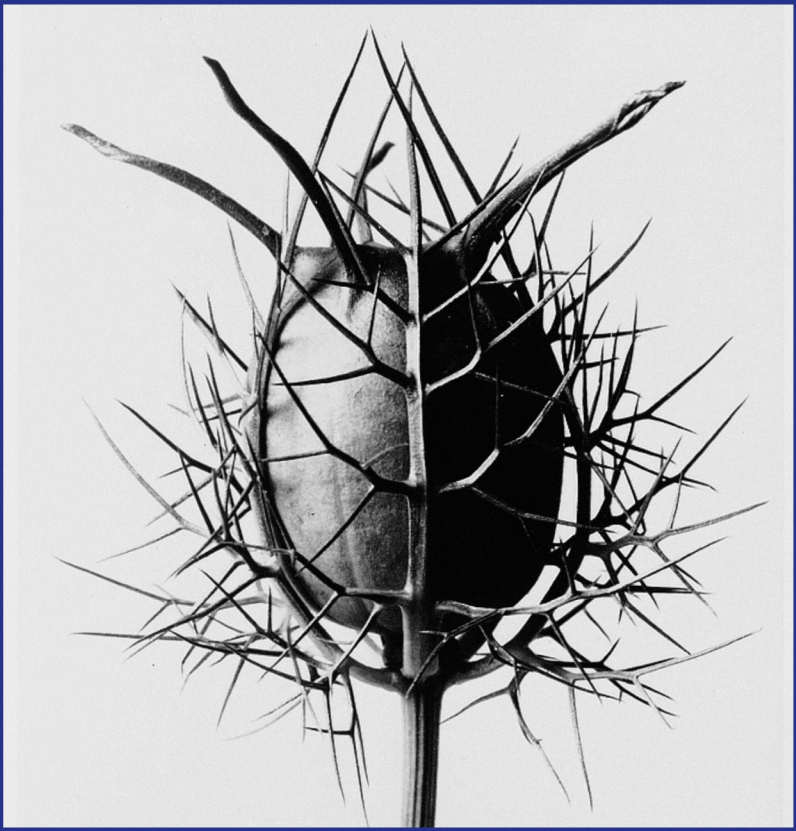

Cristian Fulaș

M

CUPRINS

În loc de introducere 7
CURSUL 1. STILUL 21
CURSUL 2. TIPURI DE NARAȚIUNE 39
CURSUL 3. TIMPUL 63
CURSUL 4. SPAȚIUL 87
CURSUL 5. PERSONAJELE 111
CURSUL 6. (De fapt, o discuție despre piața de carte/industria editorială) 137
CURSUL 7. ESTETICA 159
CURSUL 8. RECAPITULARE 175
Mulțumiri 191

ÎN LOC DE INTRODUCERE

Aceasta nu este o prefață, nici măcar o introducere. E un text care vrea să clarifice anumite concepte și să le alinieze – pe cât posibil – cu ceea ce vei citi în continuare, adică transcrierea moderată a cursului meu de literatură din februarie–martie 2024. Nu scriu o prefață, pentru că orice prefață e în fond o postfață și nu îmi plac încheierile. Nu scriu nici o introducere, pentru că ar însemna să îmi asum o rigurozitate pe care un text *transcris* nu o poate avea.

Și atunci, ce e acest text, de ce nevoia de a completa ceva dinainte incomplet și arbitrar – cum e un curs oral de literatură? M-am gândit mult la această întrebare și primul, al doilea și chiar al – să zicem – șaptesprezecelea impuls au fost să nu adaug nimic textului care urmează, text stabilit împreună cu redacția de la *Matca*. Dar: poate că unele lucruri trebuie limpezite, poate că unele cuvinte și propoziții trebuie subliniate ca să rămână în joc, să nu se piardă în aruncări succesive de zaruri al căror scop nu a fost niciodată atât clarificarea, cât mai degrabă crearea unui teren de joc pentru ceea ce – la limită – poate fi scriitura: concept dinainte imposibil de definit, poate mai ușor de clasificat, în orice caz de înțeles doar în condițiile unui subiectivism atât de extrem, încât scrisul, anulându-l, în același timp rămâne ca unica sa dovadă de existență.

Să ne înțelegem. Scrii o carte, poate o scriu eu, nu contează cine o scrie. Ajunge la primul cititor și e interpretată, devine o altă carte. Ajunge la al doilea cititor și iar e interpretată, devine o altă carte. Câți cititori, atâtea cărți, și asta în condițiile în care toți acei cititori pot să fie tot eu, citind cartea pe care am scris-o. Fiecare cu apocalipsa lui, și fiecare cu mai multe apocalipse. Aici stă problema care duce la imposibilitatea oricărei definiții, în numărul practic infinit de interpretări și înmormântări ale uneia – și aceleiași? – cărți. Așa funcționează jocul literaturii, joc care se desfășoară întotdeauna între minimum două subiectivități de cele mai multe ori atât de diferite, încât posibilitatea ca eu să scriu un text și cititorul și/sau cititoarea mea, inclusiv eu într-un punct ulterior, să îl înțeleagă așa cum a fost scris e foarte apropiată de zero.

De aici pornind, propun pentru această falsă introducere patru propoziții călăuzitoare:

1. *Forma creează conținut.*
2. *Literatura e cu atât mai bună, cu cât limbajul ei se apropie de vorbirea naturală, spontană.*
3. *Cărțile se fac din cărți.*
4. *Stilul e întâlnirea dintre vocea pe care o auzim când scriem și vocea pe care o auzim când citim.*

Pentru un lector cât de cât avizat, schema pe care o propun nu e nouă. A fost folosită în special de Martin Heidegger în *Originea operei de artă* și a fost reluată (în termeni cât se poate de diverși) de nenumărate ori. Aș fi putut să nu

fac această trimitere, dar ea e obligatorie pentru punctul 3 al micii mele expuneri. Cum am putea să fim sinceri unul cu altul, dacă eu nu ți-aș spune încă de la început că am împrumutat un fel de a expune anumite lucruri pentru ca la rândul meu să expun alte lucruri?

Dar să începem cu începutul:

1. Forma creează conținut

Există două feluri de a vedea literatura: dinspre poveste și dinspre stil. Sigur, banalitatea întotdeauna obligă și e mult prea simplu să vorbim în termeni laudativi despre primatul poveștii, folosindu-ne în primul rând de cel mai la îndemână procedeu: repovestirea poveștii. Oamenii care pun povestea înaintea stilului *și structurii* își bazează așa-zisa analiză pe reluarea poveștii propriu-zise într-un format narativ sau altul, dar nu mi se pare suficient. Și nici necesar, dacă îmi permiți să închid cercul logic al banalității.

Literatura, oricât de ciudat ar părea, deși spune povești pentru că altceva nu are ce spune, nu e făcută din ele. Adevărata literatură – și nu, nu voi obosi niciodată să subliniez acest cuvânt, Adevărul literaturii – e totuși făcută din mici progrese formale care, puse la un loc, creează o știință. E adevărat, una foarte vagă și limitativă tocmai prin imensul volum de cărți care se publică și pe care nu le putem parcurge cu niciun chip, și totuși o știință. Iar această știință are legi de compoziție, procedee, formule consacrate și uneori izbucniri de creativitate care fac ca o carte (foarte rar, poate o dată la zece ani, la cincisprezece

ani) să se desprindă din pluton și să rămână în ceea ce foarte vag și în lipsa altui termen mai bun numim *istoria literaturii* printr-o abordare formală deosebită, la limită nouă. Un scriitor sau o scriitoare vede mai limpede prin povestea de spus și găsește un fel de a-și spune respectiva poveste care nu e neapărat foarte nou, ci *diferit* de ceea ce s-a făcut înainte. Noutatea aceasta nu poate fi totală, nu inventăm totul – peste tot – simultan, ci ține mai degrabă de mici detalii formale care, văzute corect, desprind acea carte din pluton și îl plasează pe autorul ei printre inovatori. Chestiunea cu pricina s-a întâmplat foarte rar în istorie, de aceea mi se pare esențială pentru evoluția domeniului literar. Știm cu toții cine sunt Proust și Joyce nu pentru că au spus povești cutremurătoare (să fim serioși: nu au făcut asta), ci pentru că au întrezărit noi moduri de a face literatură, noi structuri pe care să își ridice cărțile. Știm cu toții câte ceva despre Céline din două motive: unul e extrinsec până și literaturii lui, anume antisemitismul lui declarat, fără echivoc, aproape neverosimil. Al doilea motiv? În urma lui Eugène Dabit (*L'Hôtel du Nord,* publicat în 1929 de Denöel, e prima lovitură de vânzări și cea care îi inspiră lui Céline ideea de a apropia limbajul literaturii de stradă), Céline eliberează literatura de constrângerile formalismului și introduce limba vorbită (mai ales de proletari) în structura narativă. Suficient pentru un mit? Da. La fel de suficient pentru o controversă care durează și azi? Bineînțeles.

Când evoluează cu adevărat, literatura evoluează la nivel formal și stilistic, înțelegând prin stil nu o înșiruire *inerentă* de procedee stilistice pe care absolut oricine le

poate învăța dintr-unul dintre numeroasele dicționare și tratate de stilistică disponibile, ci o anumită respirație a textului, disponibilitatea cuvântului scris de a deveni cât mai spus, cât mai vorbit, mai pronunțat, de a apropia scriitura de vorbirea naturală și, în consecință, de a *normaliza* vorbirea literaturii.

Conținutul unei cărți, ca să revin la formula propusă la început, e cu atât mai înalt, cu cât stilul ei (vezi paragraful anterior) e mai înalt și mai nou. Așa evoluează literatura, nu prin povești. Într-o lume dominată de conținut (în presă, online etc.), nu de povești ducem lipsă, nici gând de așa ceva, ci tocmai de viziuni inovatoare asupra textului – viziuni pe care, deși definiția de care mă folosesc nu e corectă, le numim stilistice.

Știu, există o mare posibilitate să mă numești elitist și chiar retrograd, dar îmi rezerv dreptul de a-mi apăra poziția. Literatura mare, serioasă, adâncă, spune-i cum vrei, e aproximativ același lucru, se face dinspre știința literaturii, nu dinspre arta de a spune povești, artă (din păcate pentru totdeauna) depășită din momentul când s-a scris prima poveste și rămasă în acel stadiu, al expunerii narative. Restul, evoluția, s-a făcut prin structuri și stil, nu prin povestire. Catedrala pe care azi o numim literatură nu s-a construit spunând povești, ele sunt oricum implicite, cum am mai spus, ci găsind mici feluri de a *crea diferență* în felul de a scrie respectivele povești și impunându-le dacă nu ca reguli de compoziție, atunci ca borne într-o călătorie care, dacă are un început, cu siguranță se va încheia abia odată cu omenirea.

2. Literatura e cu atât mai bună, cu cât limbajul ei se apropie de vorbirea naturală, spontană

E literatura un fel de vorbire? Da. În fond, orice comunicare literară e la limită vorbire, orice potențialitate a literaturii se referă la posibilitatea ei de a fi spusă. Cu condiția să fim de acord că vorba spusă precedă cuvântul scris – și dacă teoria aceasta e plauzibilă, atunci literatura e dinainte supusă primatului vorbirii, spunerii, comunicării. Sigur, se poate argumenta că literatura e o formă înaltă a vorbirii, că e cu atât mai literatură, cu cât spunerea ei e mai îngrijită și mai – cum să spun – deosebită, dar aș propune să abordăm problema diferit și să postulăm că literatura e cu atât mai înaltă, cu cât se apropie mai mult de posibilitatea de a fi spusă ca orice alt lucru pe care îl spunem, de vorbirea naturală, spontană ca respirația. Sunt două ipoteze care nici măcar nu se bat cap în cap, în fond și susținătorii discursului literar formal sunt nevoiți să recurgă la aceleași mijloace ca aceia care – asemeni mie – susțin vorbirea naturală ca mediu prin excelență literar. Dacă schema saussuriană funcționează, și nu văd motive să o negăm, dacă într-adevăr triada *emițător–cod–receptor* e funcțională, mi se pare că singura ei posibilitate de a deveni literatură stă în comprehensibilitatea codului de către receptor. Poți să spui cele mai adânci lucruri din lume, dacă omul cu care vorbești nu te înțelege, e degeaba.

Dar divaghez. Oricât de adânci sunt lucrurile pe care le spune literatura, ele trebuie să poată fi înțelese de cititor. Acesta e contractul narativ de bază: eu scriu, tu mă poți

înțelege. Altfel literatura nu funcționează, ne ascundem fiecare după peretele lui de sticlă și strigăm unii la alții fără să ne auzim.

Și de unde pleacă această inteligibilitate a literaturii? Zâmbește cu mine: dinspre utilizarea corectă a regulilor gramaticale, dinspre scrierea corectă gramatical. Aproape totul se reduce la asta, la capacitatea scriitorului de a scrie corect și de a exprima cât mai limpede ce are de spus. Nu e nimic mai simplu în lume decât să faci literatură, dar pentru asta trebuie să știi să scrii și să vorbești corect. Restul lucrurilor vin de la sine, unele țin de talent, altele de-a dreptul de viziune artistică, dar totul se bazează pe cunoașterea regulilor de bază ale gramaticii și vorbirii (care e exact baza oricărei gramatici, nimic altceva).

Închei acest pasaj cu un sfat pe care poți să îl ignori: după ce scrii ceva, citește cu voce tare ce ai scris. Dacă ți se pare că povestea ta poate fi spusă prin viu grai și nu sună ciudat, atunci ai scris o poveste bună. Dincolo de orice aritmetică a stilului și geometrie a structurii, acest lucru e întotdeauna adevărat. Poveștile care pot fi spuse prin viu grai sunt povești bune. Restul e construcție și se poate învăța, literatura e și ea o știință ca oricare alta, poate fi învățată, dar nu vei putea face literatură dacă nu stăpânești arta de a scrie corect.

3. Cărțile se fac din cărți

Și mai există o artă despre care vorbim prea puțin, mult mai puțin decât ar trebui, oricum – ea fiind întotdeauna, cel puțin în domeniul literaturii, arta supremă. Mă refer,

desigur, la arta lecturii. Nu orice lectură, firește, nu am să mă apuc acum să îți spun că lectura știrilor de dimineață te va ajuta să îți perfecționezi scrisul, pentru că nu o va face. Vorbesc aici despre lectura activă, eventual cu un creion în mână, despre drumul aproape imposibil de parcurs printre marile cărți ale literaturii. Fiind totuși un soi de știință, și literatura presupune cunoaștere. E foarte greu, dacă nu imposibil, să scrii bine fără să fi parcurs un număr imens de cărți. E la fel de greu, dacă nu de-a dreptul ciudat, să urci o singură treaptă pe scara stilului fără să știi – și la limită să înțelegi – ce au făcut cei dinaintea ta. Stilul tău se bazează în mare parte pe cunoașterea literaturii, și asta din două motive: 1. Pentru că drumul tău e deja trasat, el e o continuare a ceea ce s-a făcut înainte, refuz cu încăpățânare să cred că în 2025 mai e posibil ceva cu adevărat nou în domeniul nostru, și 2. Pentru că mare parte din ceea ce facem atunci când scriem s-ar putea descrie prin cuvinte cu care nu ne putem mândri, aria semantică nefiind foarte departe de cuvintele împrumut, *furt* etc. Mai degrabă furăm meserie decât învățăm conștient să scriem, așa a fost întotdeauna, așa va fi. Și nici nu sunt foarte sigur că facem asta în mod conștient, nu cred că știm întotdeauna de unde împrumutăm procedee stilistice și pe ce viziuni anterioare ne construim structurile, dar îmi e cât se poate de cert că frumusețea literaturii se naște din această continuitate pe care nu trebuie neapărat să o înțelegem, dar în care ne situăm. Ca să mă folosesc de doi termeni mai degrabă specifici fizicii, lucrăm cu momente de continuitate și discreție pe care foarte rar putem să le identificăm, care

ne scapă pentru că trebuie să ne scape și pe care le uităm cu mult înainte să fim conștienți că le-am știut vreodată.

Într-un anume sens, citim ca să scriem. Sigur că nu ne vom asuma asta, sigur că nu ne apucăm de azi încolo să evidențiem toate pasajele pe care lecturile noastre ne-au făcut să le scriem, dar e cât se poate de cert că dacă ar mai exista azi o adevărată știință a criticii și micile texte care se scriu despre cărțile noastre nu ar fi simple povestiri ale cărților urmate de calificative demne de catalogul oricărui ciclu primar de învățământ, dacă ar mai exista oameni care să se aplece asupra prezentului literaturii, atunci s-ar putea crea destul de ușor o arheologie a fiecărui text în parte, un fel de istorie a lecturilor fiecăruia dintre noi, pe care criticii ar extrage-o din structura textelor. Nu se mai face așa ceva. Trăim vremuri nespus de sărace, iar cărțile, pe măsură ce se transformă în produse (în primul rând) vandabile, nu par să mai transmită mare lucru.

În ultimii zece ani, am asistat tăcut la încetinirea spiritului critic. Când am debutat, în 2015, încă se scria despre cărți. Încă exista posibilitatea să scrii o carte și să nu fie uitată dinainte să apară. Istoria tulburată a ultimilor patru, cinci ani a adus cu ea, odată cu alte molime ale spiritului, și această cvasi-dispariție sau retragere a spiritului critic din cărți. Dacă îmi închipui că e ceva de făcut? Nu știu, la asta nu mai știu să răspund. Împreună cu tine, trăiesc cu speranța că nu asistăm la moartea literaturii așa cum o știam, că nu vom trăi ziua când cele două forțe care distrug literatura, în mod ciudat opuse – încetinirea spiritului critic și evoluția IA –, vor prevala. Încă putem spera la asta.

Dar să revin, tristețile nu ajută pe nimeni cu nimic. Vei deveni cu atât mai scriitor (adică mai stăpân pe arta ta, mai prezent în procesul facerii ei și în consecințele textelor pe care le scrii), cu cât citești mai mult și cu cât ești mai atent la lucrurile pe care le citești. Nu, nu îți spun să fii atent la povești. Încearcă, atunci când citești, să înțelegi structura unei cărți, modul de construcție a personajelor, dispunerea dialogurilor și a paragrafelor, viziunea asupra timpului și spațiului, structurile frazelor, toate lucrurile mici pe care tu însuți le folosești sau le vei folosi și care sunt cu atât mai utile, cu cât le percepi mai atent. Încearcă să înțelegi arta din cărți, tehnica scrisului, subtilitățile construcției. Nu spun să nu fii atent la idei, doar încerc să subliniez că nu ideile te vor învăța să scrii. Altfel: dacă o idee bună e scrisă prost, e o idee pierdută. Ideile bune, cu condiția ca în babilonia de azi să mai înțelegem conceptul de idee bună, sunt bune *și pentru că sunt scrise bine*. Niciun cârpaci al scrisului nu a reușit vreodată să își transmită ideile, indiferent cât de bune au fost ele. Există un instinct al cititorului care ne îndepărtează aproape fizic de scriitura slabă.

Te întrebi, firește, care sunt acele cărți bune despre care tot vorbesc. Lista e interminabilă, la propriu, dar putem spune destul de liniștiți că sunt bune acele cărți care s-au constituit în jaloane ale timpului literar în care au fost scrise. Pentru că, așa cum există o istorie generală a lucrurilor și a faptelor oamenilor, există și o istorie a textelor pe care aceiași oameni le scriu. Iar această istorie s-a păstrat. Vei găsi în paginile acestei mici aproape-cărți referințe la cărțile pe care eu le consider esențiale pentru înțelegerea scrisului. Mi-ar

plăcea să îți faci timp să parcurgi acele cărți și să încerci să le înțelegi atât în structura, cât și în spiritul lor. Mi-ar plăcea să găsești micile amănunte care, în texte relativ mari ca întindere, au făcut ca aceste cărți să devină cărți mari, jaloane ale istoriei literare. Cu alte cuvinte, micile procedee stilistice și de construcție care au contribuit la progresul facerii textului literar așa cum îl cunoaștem azi. Nu-ți ofer aici o listă de lecturi pe care eu le-aș putea considera dacă nu obligatorii, atunci cât se poate de necesare. Așa cum nu mi se pare etic să intervin asupra textelor pe care le scrii, mi se pare foarte ciudat să te îndrum pe o cale care s-ar putea să nu îți placă. Drumul ni-l alegem fiecare, oricum în literatură esențial e drumul, atât. Detaliile s-ar putea să nu conteze absolut deloc. Esențial mi se pare să continuăm să citim și să scriem, restul sunt detalii de parcurs.

4. Stilul e întâlnirea dintre vocea pe care o auzim când scriem și vocea pe care o auzim când citim

Îți propun un exercițiu. Ia o carte din bibliotecă, orice carte. Deschide-o. Începe să citești. Lent.

Ascultă vocea care se formează în mintea ta, acea voce cu care citești cartea și pe care, fără ca tu să poți controla acest lucru, o vei auzi (chiar și fără să conștientizezi) pe toată durata lecturii.

Acea voce, chiar dacă nu o putem identifica și nici descrie foarte corect, e stilul cărții pe care o citești. Litania tăcută pe care o auzi în timp ce citești e stilul, aproape nimic altceva. În funcție de cum scrie respectivul scriitor pe care îl citești,

vocea lecturii va ști să moduleze cuvintele, propozițiile și frazele și te va ghida pe drumul lecturii.

Acum, invers: deschide o pagină nouă. (Presupun că scrii ca mine, folosind o tastatură, dar același procedeu se poate aplica și dacă încă scrii cu stiloul sau orice altceva pe un suport fizic.) Când începi să scrii, încearcă să fii atent la acea voce din mintea ta care pare să îți dicteze textul. Ea există, toți trăim cu această prezență, auzim în minte textul pe care îl scriem și îl modulăm înainte ca el să se preschimbe în literele, cuvintele și semnele de punctuație pe care le vedem în fața noastră. Acea voce pe care o auzi e stilul cărții tale, e practic o voce de același tip, de aceeași natură cu cea pe care o percepem atunci când citim. Cu cât vei modula mai bine această voce dinaintea scriiturii, cu cât vei fi mai atent la ea, cu atât mai bine vei scrie. Vocea din mintea ta e *vocea narativă absolută*, așa scrii tu, ea are trăsăturile felului în care vorbești, e unică. (Sigur că prin exercițiu această voce poate fi alterată, dar în esență ea rămâne aceeași.)

Ei bine, stilul fiecăruia dintre noi se naște la intersecția dintre aceste două voci, cea pe care o auzim în minte când citim și cea care pare să ne dicteze textele pe care le scriem. El e, acum pot spune mai limpede, *și* rezultatul lecturilor noastre. Cunoașterea literaturii, pe care am insistat atât de mult la punctul 3 al acestei mici introduceri, va modula în timp și vocea care e stilul nostru, acel zumzet aproape imperceptibil care stă înaintea oricărui proces de scriere. Inutil să mai spun că tocmai prin aceasta stilul nostru e rezultatul tuturor stilurilor pe care le-am citit vreodată. Și

dacă prin scrisul nostru vom reuși să adăugăm un mic pas drumului acestuia al literaturii, cred că misiunea noastră e îndeplinită.

Literatura nu e sprint, e maraton. Ca să formulez altfel, stilul devine construcție în măsura în care stă pe loc și se mișcă doar când noi nu îl (mai) percepem. Dacă *originea operei de artă e arta*, e la fel de posibil ca scopul artei să fie opera de artă. Și atunci, cum zicea și Karl Kraus, *originea e scopul*.

Logic vorbind, acum ar fi momentul să încerc să răspund la întrebarea cu privire la scopul literaturii. Doar că știu, de fapt mai degrabă intuiesc, că toate răspunsurile la această întrebare pot fi în același timp adevărate sau false, dar nu adevărate și false în același timp (trimit la principiul non-contradicției al lui Aristotel). Dacă e măcar parțial adevărat că fiecare carte ia tot atâtea înfățișări câți cititori are și își multiplică înțelesurile direct proporțional cu numărul de lecturi, atunci întrebarea cu privire la scopul literaturii e aproape lipsită de sens. Poate că literatura nu are un sens. Și nici măcar un scop. Poate că scriem pentru că simțim că trebuie să scriem și facem din asta o ocupație în măsura în care mai suntem capabili să ne punem întrebări cu privire la arta noastră, poate că scriem pentru că scriem și atât, fără necesitatea niciunei explicații logice pentru acest lucru pe care – în lipsa unui scop precis determinat – nu îl putem defini.

M-am întrebat, mă întreb și eu împreună cu Philip Roth: *Why write?* (traducerea corectă a întrebării ar fi *De ce să scrii?, La ce bun scrisul?*, nicidecum cea oferită de

traducătorul cărții publicate la Polirom, *De ce scriem*). Poate că Roth are dreptate, orice carte e o lungă scrisoare pe care scriitorul și-o scrie sieși. Sau poate că nu. Poate că orice carte e, reluând termenii fizici enunțați anterior, un moment de discreție în continuitatea lumii. Sunt sigur că nu vom afla niciodată și întrebarea în sine nu are niciun sens.

Încă o dată, a câta oară, ne salvează Wittgenstein cu propozițiile lui din *Tractatus Logico-Philosophicus*, o carte de căpătâi pentru oricine vrea să încerce să înțeleagă lumea – și prin ea literatura:

> 6.5. Pentru un răspuns ce nu poate fi formulat, nu poate fi formulată nici întrebarea.
>
> *Enigma* nu există.
>
> Dacă o întrebare poate să fie în genere pusă, atunci ea *poate* să primească de asemenea un răspuns.

> 6.51. […] Căci îndoiala poate exista doar acolo unde există o întrebare; o întrebare doar acolo unde există un răspuns; iar acesta, doar acolo unde *se poate spune ceva*.*

decembrie 2024, Ștefănești de Jos

---

* Ludwig Wittgenstein, *Tractatus Logico-Philosophicus*, traducere din germană de Mircea Dumitru și Mircea Flonta, Humanitas, București, 2001, pp. 158–159. (*N. ed.*)

CURSUL 1.
STILUL

Am gândit acest curs ca pe o replică a celui care a circulat acum doi-trei ani și care a fost un fel de curs-pilot ținut doar online. Nu e un curs de Creative Writing, pentru că nu pot controla felul în care scrii și nu te pot învăța nimic la nivel individual, scrisul e al fiecăruia. Am probat asta la cursul trecut, unde erau 150 de oameni, am citit – cred – 1 000 de texte și la final nu ne-a ieșit aproape nimic.

Pentru noțiunile de stil pot recomanda două cărți. Există două dicționare de stilistică în limba română care pot fi învățate pe de rost. Eu am studiat la facultate noțiuni de stilistică, sunt chestiuni tehnice derivate în general din retorica clasică. Știe cineva ce este catahreza? Este un alt nume pentru hiperbolă, iar hiperbola este o comparație exagerată. Cam așa arată stilistica: ia o comparație și o împarte în mii de categorii și, la un moment dat, ele servesc doar la analiza textului. Nu pot fi folosite în construcția textului, mă îndoiesc că poți gândi un text în funcție de figurile de stil pe care le folosești.

Definiția pe care o dau criticii contemporani spune că stilul înseamnă să pliezi felul în care scrii pe text și pe

„Stilul se naște acolo, în posibilitatea de a vorbi ceea ce scrii.“

Cristian Fulaș

© Barna Némethi

Opt prelegeri despre instrumentele de lucru cu textul alcătuiesc acest volum, instructiv în substanța lui. Vorbind despre marea literatură, autorul nu face totuși apologia canonului. Propunând exerciții de scriere, de construcție a narațiunii sau a personajelor, autorul nu devine un pedagog. Discursul lui nu are nimic din butaforia și artificiul manualului. Ce are, în schimb, este excelentul dozaj de luciditate cu care se deplasează, la viteze mari, în cursele literaturii.

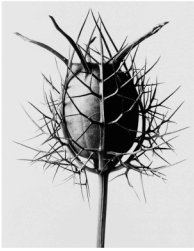

Imagine copertă:
Nigella Damascena Spinnenkopf, Karl Blossfeldt, cca 1932

MATCA

ISBN 978-606-44-1908-8

9 786064 419088